

În perioada 13-20 iulie, la Sighetu-Marmatiei s-a desfășurat cea de-a XII-a ediție a Școlii de Vară, organizată de Fundația "Academia Civică", Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului, Fundația "Konrad Adenauer", Ministerul Educației, Cercetării și Inovării și Muzeul Memorial al Victimelor Comunismului și Rezistenței, în colaborare cu Institutul Polonez, ediție dedicată celor 20 de ani trecuți de la caderea comunismului în România și în țările fostului bloc sovietic. Pe lângă personalitățile de marcă ale culturii românești, cei peste o sută de cursanți s-au întâlnit cu reprezentanți ai elitei anticomuniste din Ungaria, Bulgaria, Polonia, Cehia și Letonia.

Muzeul Memorial, un punct forte al manifestării

"Muzeul Memorial nu este doar un muzeu în sensul comun al cuvântului, în care se pun diferite obiecte pentru a fi văzute, ci este el însuși o școală, creată cu scopul de a reda generațiilor viitoare adevărurile trăite de generațiile anterioare, de tatii și bunicii elevilor participanți", spunea Ana Blandiana în anul 2005 la deschiderea ediției a VIII-a a Școlii de Vară, cuvinte care se potrivesc și acestei a XII-a ediții dar, dincolo de ceea ce îndeobște numim "școală", cea din acest an pare a se fi transformat în forum < cei peste o sută de cursanți – elevi și profesori sosiți din toate județele României și din Basarabia – oricât de impresionați or fi fost de personalitățile prezente, nu s-au lăsat intimidați, intrând nu o dată în dispute, dovedind că într-un viitor nu prea îndepărtat vor face parte din elita culturală și politică a României.

20 de ani de speranțe împlinite și neîmplinite

Daca motto-ul Anei Blandiana (presedintele Fundatiei "Academia Civica") se potriveste generic oricarei dintre cele douasprezece editii ale :colii de Vara, titlul lucrarii prezentate de Libuse Valentova (directorul Departamentului de studii romanesti din cadrul Facultatii de Litere a Universitatii Caroline din Praga, Cehia, si secretar al Asociatiei Cehia-Romania) – "Douazeci de ani de sperante implinite si neimplinite" s-ar potrivi cel mai bine editiei din acest an, editie dedicata celor 20 de ani trecuti de la caderea comunismului in Romania si in tarile fostului bloc sovietic prezentata pe rand de istoricul Alexandru Zub (Iasi), Petre Mihai Bacanu (Bucuresti), Traian Orban (Timisoara), Libuse Valentova (Cehia), Mimoza Dimitrova (Sofia), Danute Dura (Letonia), Borsi-Kalman Bela (Ungaria), Miroslaw Chojecki si Henryk Wujek (Polonia) precum si Ulrich Burger (Cluj). Lupta basarabenilor pentru limba si alfabet si primii pasi spre independenta Republicii Moldova au fost prezentate de Nicolae Dabija si Ludimila Paduret.

PS Justin Hodea Sigheteanul a marcat personalitatea lui Nicolae Steinhardt

Editia din acest an a Scolii de Vara a dedicat un moment aparte represiunii impotriva culturii la care a participat si PS Justin Hodea Sigheteanul, acesta marcand personalitatea lui Nicolae Steinhardt, autorul operei unice in literatura romana – "Jurnalul fericirii". Arhiereul Vicar al episcopiei Maramuresului si Satmarului a fost urmat de bucurestenii Ioana Casassovici, Dora Mezdrea, Alexandra Juvara-Chiliman, Monica Pillat, George Ardeleanu, precum si preotul poet Ioan Pinteia din Bistrita, Alexandru Maier din Targu Mures si Mina Dobezu (printr-o inregistrare video), care au evocat procesului Noica-Pillat. In continuare, au urmat discutii cu autorul filmului "Operation Villages Roumanies" – elvetianul Alex Decotte, iar despre relatia stiinta-comunism a vorbit academicianul Solomon Marcus. Oponentii si dizidentii epocii Ceausescu si cazul Doina Cornea au fost prezentate de Leontin Iuhas si Iulius Filip, iar istoria recenta reflectata de mass-media, a fost prezentata de Brandusa Armanca din Timisoara.

Proiectii de filme, concerte, vernisaje de expozitii si foc de tabara

Pe langa prelegeri, "lectii deschise" discutii si dispute, cursantilor le-au fost oferite si momente de relaxare: in cadrul muzeului au fost vernisate noi sali de expozitie ("Revolta de la Berlin si Turingia, 1953", "Medicina in inchisoare" si "Solidari cu Romania") in prezenta lui Jaroslaw Godun – directorul Institutului Polonez, au fost proiectate filme documentare si artistice ("Anii tineretii noastre" de Mihai Constantinescu, "Operation Villages Roumanies" de Alex Decotte: "Frant Tandara, marturisirea unui tortionar" de Fabian Anton si celebrul "Katyn" in regia lui Andrzej Wajda) si au putut urmari recitalul extraordinar al interpretului Grigore Lese intitulat "Eroi si morminte" la care au participat: Doina Lavric, Zamfira Muresan, Teodora Serban si Lenuta Purja. Editia a XII-a a :colii de Vara de la Sighetu-Marmatiei s-a incheiat cu o masa rotunda cu concluziile lectiilor interactive, festivitatea de premiere si traditionalul foc de tabara.

Incheiem si noi cu cuvintele scriitorului Stephane Courtois: “Exista evident initiative inrudite, dar care, pentru moment, sunt departe de a atinge calitatea a ceea ce se face la Sighet. Cu dimensiunea lui istorica si stiintifica, ar trebui luat ca model”.

I. J. Popescu

Sursa: [Informatia Zilei](#)